

Ministerul Aerului și Marinei
Secretariatul General

Nr. 1125 București, 26 martie 1941

Domnule ministru,

Am onoarea a vă trimite alăturata corespondență a domnului colonel Marinescu Gheorghe din Comandamentul Apărării Antiaeriene și delegat al Subsecretariatului de Stat al Aerului pe lângă Ministerul Economiei Naționale pentru stabilirea planului de executare a lucrărilor pentru protejarea industriei noastre de petrol.

Subsecretariatul de Stat al Aerului a rămas cu totul surprins de procedeul și pretențiile germane, rugându-vă să binevoiți a interveni la organele autorității germane pentru încheierea unui act prin care să se salvgardeze autoritatea și drepturile statului român.

Primiți, vă rog domnule ministru, asigurarea deosebitei mele considerații.

Subsecretar de stat pe lângă Ministerul Apărării Naționale pentru Aeronautică,
Comandor aviator Gh. JIENESCU

[Rezoluție:]

31 martie 1941

Domnii generali Potopescu, Dimitriuc, Jienescu și colonel Marinescu vor veni la consiliul economic de joi, pentru a pune la punct, tot eu, și această problemă care s-a umflat din lipsa de coordonare a acțiunii și în parte și dintr-o imaginație necontrolată.

(ss) General ANTONESCU

D.O.
Directorul Cabinetului Militar,
Colonel Al. DUMITRESCU

Domniei sale domnului ministru Mihai ANTONESCU.

Colonel Gh. D. Marinescu,
Delegatul Subsecretariatului de Stat al Aerului
pe lângă Ministerul Economiei Naționale

Nr. 115 din 24 martie 1941

Către
Domnul Subsecretar de Stat al Aerului
Confidențial-personal

Ca urmare a ordinului domniei voastre nr. 5785/71941 am onoarea a raporta.

Pentru stabilirea planului de executare a lucrărilor pretinse de Misiunea Militară Germană pentru protejarea industriilor noastre de petrol, s-a prezentat subsemnatului în cursul săptămânii 17-22 martie a.c., domnul inginer-consilier Mettler, din Misiunea Militară Germană, ca șef al grupului de specialiști germani, trimis în România în scopul de mai sus.

Chiar de la prima noastră întrevedere (18 martie a.c.) am avut neplăcerea să constat că domnul inginer Mettler, în tratativele noastre se situa pe un plan care nu corespunde situației de drept și de fapt a relațiilor dintre România și Germania.

Domnia sa mi-a făcut cunoscut chiar din momentul prezentării că are ordin de la autoritatea sa ierarhică să ia conducerea tuturor lucrărilor de protejare a industriilor de petrol din România și să porceadă imediat la executarea acelor lucrări, scop în care i s-a pus la dispoziție un anumit avans de către domnul ministru Neubacher.

Am obiectat domnului inginer Mettler că acceptarea din partea subsemnatului a unei astfel de renunțări a autorității române la drepturile și prerogativele sale, presupune:

- a) existența între statul român și statul german a unei convenții cu stipulații precise în acest sens, convenție de care subsemnatul nu are cunoștință;
- b) finanțarea integrală a acelor lucrări numai de către statul german;
- c) asumarea de către acest din urmă stat a responsabilităților tuturor eventualelor pagube, care ar rezulta pentru întreprinderile petroliere și statul român, din împrejurările create cu ocazia executării acelor lucrări (incendii, explozii, dărâmări, acte de sabotaj etc.).

I-am precizat domnului inginer Mettler că, chiar dacă Guvernul german, execută pe contul său exclusiv toate aceste lucrări, existența unei convenții prin care să se stabilească responsabilitățile specificate la punctul „c” de mai sus, este încă necesară, din moment ce întreprinderile petroliere, valorând zeci de miliarde, sunt obligate să-și încredințeze propria lor siguranță în mâinile unor organisme străine, care lucrează în afară de voința lor și de autoritatea statului român.

Am invocat în sprijinul acestei griji legitime a întreprinderilor petroliere și a statului român, explozia și incendiarea unui rezervor de 500 vagoane benzină la stația de pompare Teleajen, urmată de distrugerea acelu rezervor și a instalațiilor de pompare din vecinătate, accident provocat numai din lipsa de supraveghere a organelor Misiunii Militare Germane care făceau încărcări în acea stațiune și de asemenea incendiarea și prăbușirea podului de cale ferată de peste Teleajen, provocată de aprinderea conductei de petrol lampant ce trece pe acel pod, conductă prin care, contrar avizului inginerilor români, Misiunea Militară Germană pretinsese să fie pompată în rezervoarele disponibile de la Constanța, cantitatea de benzină ușoară care nu mai încăpea în rezervoarele din regiunea Prahova.

Cum după cinci zile de tratative cu domnul inginer Mettler n-am putut ajunge la o înțelegere care să salvgardeze pe de o parte drepturile și autoritatea statului român, iar pe de alta să ofere întreprinderilor petroliere un minimum de siguranță în contra riscului, la care executarea acelor lucrări de către organisme, ieșind de sub autoritatea lor și a statului român le expune, cum pe de altă parte, din ezitarea domnului inginer Mettler de a-mi preciza caracterul fondului oferit de domnul ministru Neubacher și din conversațiile urmate între partenerii germani ai discuției, am dedus că banii oferți de domnul Neubacher nu reprezintă de fapt decât un avans pus de Guvernul german la dispoziția întreprinderilor petroliere în contul livrărilor de petrol ale acestor întreprinderi (deci tot banii noștri), cum, în fine, din conversațiile avute cu domnul inginer Mettler am înțeles că cel puțin 50% din mașinile de construit și din meseriașii necesari vor fi aduși din Germania (mi-a și vorbit de cinci șleperi care ar fi gata să plece de la Viena), cred că nu sunt departe de adevăr când afirm că, sub aparențele grabei de a pune cât mai curând industria noastră de petrol la adăpost de eventuale bombardamente aeriene, ceea ce germanii urmăresc este de fapt luarea în stăpânire și punerea sub controlul lor exclusiv a acestor industrii, în vederea unor probabile operații de mari proporții în sud-estul și estul Europei, operații în cursul cărora mai mult decât de bombardamentul aerian, par a se teme de eventualele acte de sabotare venite fie din parte agenților străini, fie chiar din partea românilor.

Pentru a preveni intențiile germane și a lipsi o eventuală ocupare germană a rafinărilor de justificarea pe care i-ar da-o garantarea restituirii sumelor investite în lucrările de protecție, sub formă de avansuri consimțite întreprinderilor respective, am socotit că este absolut necesar să precizez de la început situațiile reciproce, obligând organele autorității germane la încheierea unui act, prin care să se salvgardeze autoritatea și drepturile statului român și interesele întreprinderilor petroliere.

În acest scop am trimis domnului inginer Mettler alăturata scrisoare (anexa 1)*, iar comandanților zonelor A.A. Prahova-Dâmbovița și Constanța ordinul aici anexat (anexa 2)*.

Am apreciat că pot lua această inițiativă, nu numai pentru că ea decurge din însărcinarea dată mie cu nr. 5785/1941 și din atribuțiile legale ale Comandamentului A.A.,

dar și pentru motivul că ar fi mai ușor, în cazul când nu ne-am putea opune exigențelor germane, să se amendeze sau chiar dezaprobe acțiunea unui organ subaltern, decât a unuia de guvernământ.

Delegatul Subsecretariatului de Stat al Aerului
pe lângă Ministerul Economiei Naționale,
Colonel Gh. MARINESCU

A.M.R., fond Subsecretariatul de Stat al Aerului, dosar 3471, filele 16 – 19.